

TOPLU TÜKETİM İŞLETMELERİNİN ETİKETLEMEDEKİ SORUMLULUKLARI

Gıda maddelerinin etiketleri, tüketicilere satın alacakları gıdaların seçiminde ihtiyaç duydukları bilgileri verirler. Diğer yandan, tüketicilere sunduğu; son tüketim tarihi, alerjen bilgisi, depolama koşulları gibi bilgilerle tüketici sağlığının ve gıda güvenliğinin korunmasına yardımcı olurlar. Gıdanın tüketiminden kaynaklanabilecek sağlık risklerini minimuma indirirler. Bu amaçla gıdaların etiketlerinde yer alması zorunlu olan bilgiler belirlenmiştir. Bu bilgilerin etikette ne şekilde yer alacağı da yasal kurallara tabidir. Bu düzenlemelerle, gerekli bilgilerin etikette tüketicileri yanıltmadan doğru biçimde verilmesi amaçlanmıştır.

Gıda maddelerinin etiketleri sadece zorunlu bilgiler içermezler. Aynı zamanda ürünü üreten veya satan firmaların tüketicilere aktarmak istedikleri bilgileri de içerirler. Bu bilgiler, etikette bulunması zorunlu bilgiler kapsamında veya isteğe bağlı bilgiler olabilirler. Her durumda; gıda maddelerinin içerdikleri etiketler ve verilen bilgiler, etiketleme kurallarına uygun olmalıdır.

Etiketler hangi biçimde olursa olsun, tüketicilerin yanıltılmasına araç olmamalıdır ve doğru bilgiye ulaşılmasını engellememelidir. Gıdaların etiketlenmesine yönelik olarak düzenlenmiş olan tüm kurallar, gıda reklamlarının ve tanıtımlarının yapıldığı; radyo televizyon reklamları, broşürler, ilanlar, internet sayfaları, kapıdan satış gibi alanları da kapsamaktadır.

GIDA HAKKINDA BİLGİLENDİRMEYE İLİŞKİN GENEL GEREKLİLİKLER VE GIDA İŞLETMELERİNİN SORUMLULUKLARI

Türk Gıda Kodeksi Gıda Etiketleme Ve Tüketicileri Bilgilendirme Yönetmeliği gereğince toplu tüketim yerlerinde bulunan ve son tüketiciye yönelik tüm gıdalarda Yönetmeliğin gerektirdiği bilgiler yer alır.

Gıda hakkında zorunlu bilgilendirmenin kullanılabilirliği ve yerleşimi:

- ✓ Toplu tüketim yerlerinde son tüketiciye sunulan hazır ambalajlı olmayan gıdalarla ilgili olarak aşağıdaki kurallar uygulanır:
 - Aşağıdaki bilgiler tüketiciye sunulur:
 - **Gıdanın Adı,**
 - **Yönetmelikte yer alan Alerjiye veya İntoleransa Neden Olan Belirli Madde veya Ürünler,**
 - **Bileşiminde Etil Alkol ve/veya Alkollü İçki Bulunan Gıdalar,**
 - **Domuzdan Elde Edilen Madde İçeren Gıdalar,**
 - Yukarıda belirtilen bilgiler kolayca görülebilecek, açıkça okunabilecek şekilde **menüler, yazı tahtaları, broşür benzeri araçlar vasıtasıyla son tüketiciye sunulur.** Bilgilerin sunumunda, kelimeler veya sayılar yerine başka gösterim şekilleri ve/veya grafik formlar veya semboller kullanılabilir.
- ✓ Uzaktan iletişim araçları ile toplu tüketim yerleri tarafından satışa arz edilen gıdalar için, gıda hakkında zorunlu bilgilendirme, hazır ambalajlı gıdalarda doğrudan ambalajın üzerinde veya bu ambalaja ayrılmayacak şekilde yapıştırılmış veya iliştilmiş bir etiket üzerinde bulunur.

- ✓ Toplu tüketim yerlerinde son tüketiciye sunulan hazır ambalajlı olmayan gıdalar için de **alerjiye ya da intoleransa** neden olan bileşenlerin bildirimi zorunludur (Tablo.2). Toplu tüketim yerlerinde bu bilgiler tüketici tarafından kolayca görülebilecek, açıkça okunabilecek şekilde aşağıda verilen menü örneği gibi veya yazı tahtaları, broşür benzeri araçlar vasıtasıyla da son tüketiciye sunulabilir.

✓

TOPLU TÜKETİM YERLERİNDE ALERJEN BİLDİRİMİ (MENÜ ÖRNEĞİ)

Yemek Adı														
	Kereviz	Gluten içeren tahıllar	Kabuklular	Yumurta	Balık	Bakla	Süt	Yumuşakçalar	Hardal	Sert kabuklu meyveler	Yer fıstığı	Susam	Soya	Sülfür Dioksit
Ton Balıklı Salata	✓			✓	✓				✓					

Tablo. 2 – Türk Gıda Kodeksi Gıda Etiketleme ve Tüketicileri Bilgilendirme Yönetmeliğinin Ek-1’inde yer alan Alerjiye veya İntoleransa Neden Olan Belirli Madde veya Ürünler

<ul style="list-style-type: none"> Gluten içeren tahıllar: Buğday, çavdar, arpa, yulaf veya hibrit türleri ve bunların ürünleri 	<ul style="list-style-type: none"> Yer fıstığı ve yer fıstığı ürünleri 	<ul style="list-style-type: none"> Sert kabuklu meyveler: Badem, fındık, ceviz, kaju fıstığı, pıkan cevizi, Brezilya fıstığı, Antep fıstığı, macadamia fıstığı ve Queensland fıstığı ve bunların ürünleri
<ul style="list-style-type: none"> Kabuklular ve bunların ürünleri 	<ul style="list-style-type: none"> Soya fasulyesi ve soya fasulyesi ürünleri 	<ul style="list-style-type: none"> Kereviz ve kereviz ürünleri
<ul style="list-style-type: none"> Yumurta ve yumurta ürünleri 	<ul style="list-style-type: none"> Süt ve süt ürünleri (laktoz dahil) 	<ul style="list-style-type: none"> Hardal ve hardal ürünleri
<ul style="list-style-type: none"> Balık ve balık ürünleri 	<ul style="list-style-type: none"> Susam tohumu ve susam tohumu ürünleri 	<ul style="list-style-type: none"> Acı bakla ve acı bakla ürünleri
<ul style="list-style-type: none"> Kükürt dioksit ve sülfidler 	<ul style="list-style-type: none"> Yumuşakçalar ve ürünleri 	